

Notat

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Taskforce om køn og ligestilling i forskning

Baggrund

Antallet af kvinder i dansk forskning har været stigende gennem de senere år. Alligevel er kvinder fortsat underrepræsenteret blandt det videnskabelige personale på de danske forskningsinstitutioner.

I 2010 var 45 procent af de ph.d.-studerende, der opnår en ph.d. grad i Danmark kvinder. Samtidig er andelen af kvindelige professorer steget fra 7 procent i 1999 til 18,4 procent i 2013. Mens andelen af kvindelige ph.d.er i Danmark er fulgt med udviklingen i EU, er andelen af kvindelige professorer trods stigningen stadig under EU-gennemsnittet (som er 20 procent).

Den lave andel af kvindelige forskere er problematisk af flere årsager. En af de vigtigste er, at Danmark har brug for alle talenter, og det er derfor problematisk, hvis kvinder systematisk vælger en forskerkarriere fra. Kvinder kan udgøre en vigtig ressource til styrkelse af forskningens kvalitet og relevans.

Der har gennem mange år været forsket i, hvilke barrierer kvinder møder i deres forskningskarriere, og hvilke overvejelser kvinder gør sig om deres karriere. Forskningen viser, at det er vanskeligt at pege på én enkelt faktor. Der er i stedet tale om et komplekst samspil af mange forskellige faktorer.

Der er et stigende fokus på at fremme en mere balanceret udvikling både blandt forskningsinstitutioner og blandt forskningsråd og fonde. Alle universiteter har således udarbejdet strategier eller på anden vis sat fokus på at øge andelen af kvindelige forskere. Dertil kommer, at nogle af universiteterne har igangsat særlige foranstaltninger såsom særlige mentorforløb for kvindelige forskere, belønningsmekanismer til institutter, der ansætter flere kvindelige forskere mv.

Også forskningsråd og fonde har i varierende omfang sat kvinder i forskning på dagsordenen og har på forskellig vis forsøgt at skubbe til balancen. Det Frie Forskningsråd har fx i 2014 gennemført et udbud af forskningsprojekter under YDUN-programmet.

På trods af den stigende fokus er der et forsat behov for initiativer, der kan sikre, at vi både på kort og lang sigt kan understøtte en mere ligelig kønsbalance i forskningen og derved skabe fornyelse og dynamik i forskningen.

18. december 2014

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Slotsholmsgade 10
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 14/022430-05

Formål og opgaver

Taskforcen skal på grundlag af den eksisterende viden om udfordringer og barrierer sætte fokus på, hvordan kønsbalance og ligestilling i forskningen kan fremmes. Taskforcens opgave er at komme med en række handlingsorienterede anbefalinger til mulige initiativer, som på kort sigt kan bidrage til at fremme ligestilling og øge kønsbalancen i forskning. Taskforcen skal samle de gode ideer til initiativer (de lavthængende frugter), der umiddelbart kan sættes i værk. Der skal være særligt fokus på initiativer, der kan udfoldes inden for de eksisterende rammer. Anbefalingerne kan rette sig mod ministeren og folketinget, forskningsinstitutionerne, forskningsråd og fonde mv.

Herudover skal taskforcen identificere, hvor der kan være behov for et bedre videngrundlag for at kunne sætte effektivt ind. Taskforcen skal således fremsætte forslag til problemstillinger, som kan indgå i den analyse af status og barrierer for øget kønsbalance og ligestilling i forskning, som uddannelses- og forskningsministeren vil anmode Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd om at gennemføre i 2015.

Taskforcens sammensætning

Taskforcen sammensættes af fem personer, der tilsammen har viden om kvinder i forskning, kvinder på arbejdsmarkedet, erfaringer med hidtidige indsatser for at fremme kvinders andel blandt forskningspersonalet, forskningsrådssystemet og forskningspolitik i bredere forstand.

Medlemmerne udpeges i deres personlige egenskab af uddannelses- og forskningsministeren. Der udpeges en formand for taskforcen. Taskforcen sekretariatsbetjenes af Styrelsen for Forskning og Innovation i samarbejde med Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Proces

Taskforcen vedrørende kønsbalance og ligestilling i forskning påbegynder sit arbejde i starten af 2015. Det forventes, at taskforcen afslutter sit arbejde og afleverer sine anbefalinger i form af en kort skriftlig afrapportering til uddannelses- og forskningsministeren ved udgangen af 1. kvartal af 2015.

Der forventes afholdt tre møder i taskforcen. En tentativ mødeplan er:

Første møde ultimo januar:

- Statistik for kvinder i forskning: hvad er status og hvad er tendenserne?
- Barrierer og udfordringer for kvinders valg af forskerkarriere: hvad ved vi i dag?
- Tiltag for at fremme andelen af kvinder i forskningen – hvad har vi af erfaringer og hvad har vi lært af dem?

Andet møde ultimo februar:

- Fremtidige anbefalinger – hvilke initiativer kan umiddelbart sættes i værk?
- Fremtidige analyser - hvor har vi brug for mere viden?
- Drøftelse af skriftlige anbefalinger til uddannelses- og forskningsministeren

Tredje møde ultimo marts:

- Godkendelse af skriftlige anbefalinger til uddannelses- og forskningsministeren